

Centre public d'action sociale de Liège (věc C-825/21)

Datum rozhodnutí: 20. října 2022

Závěr: *V případě, že je státnímu příslušníkovi třetí země, jenž pobývá na jeho území neoprávněně, přiznáno právo pobytu, dokud nebude o žádosti o povolení k pobytu rozhodnuto z některého z důvodů uvedených v tomto ustanovení, z důvodu přípustnosti této žádosti, může mít přiznání tohoto práva za následek konkludentní zpětzetí rozhodnutí o navrácení, které bylo dříve přijato ve vztahu tomuto státnímu příslušníkovi v důsledku zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu.*

Skutkové okolnosti: Dne 19. srpna 2014 žalobkyně v původním řízení, státní příslušnice Demokratické republiky Kongo, v Belgii podala žádost o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím ze dne 24. září 2014 generální komisař pro uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti, Belgie, tuto žádost zamítl, přičemž jí odmítl přiznat postavení uprchlíka i status doplňkové ochrany (dále jen „rozhodnutí CGRA“). Dne 13. října 2014 doručil belgický stát prostřednictvím Cizineckého úřadu, Belgie, žalobkyni v původním řízení příkaz k opuštění území. Dne 16. října 2014 poslední uvedená podala opravný prostředek proti rozhodnutí CGRA k Radě pro spornou cizineckou agendu, Belgie. Příkaz k opuštění území nebyl předmětem opravného prostředku.

Právní stránka: Cílem směrnice 2008/115 je zavést účinnou politiku pro vyhošťování a dobrovolný návrat při plném respektování základních práv a důstojnosti neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Přitom jak z povinnosti loajality členských států zakotvené v čl. 4 odst. 3 SEU, tak z požadavků na účinnost vyplývá, že povinnost provést vyhoštění musí být splněna v co nejkratší době. Nicméně, předmětný spor se týká podání žádosti neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetí země po zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu, o povolení k pobytu ze solidárních, humanitárních nebo jiných důvodů ve smyslu čl. 6 odst. 4 směrnice 2008/115. V takovém případě je členským státům výslovně umožněno, pokud rozhodnou o udělení autonomního povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu tomuto státnímu příslušníku, stanovit, že jejich udělení

má za následek zrušení rozhodnutí o navrácení, které bylo dříve přijato ve vztahu k tomuto státnímu příslušníkovi.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 10. března 2022, *Landkreis Gifhorn*, C-519/20, EU:C:2022:178, ze dne 6. prosince 2011, *Achughbabian*, C-329/11, EU:C:2011:807.

Relevantní právní úprava: Článek 6 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

Orthomol (věc C-418/21)

Datum rozhodnutí: 27. října 2022

Závěr: *Výrobek představuje potravinu pro zvláštní lékařské účely, pokud onemocnění vede ke zvýšení požadavků na výživu nebo vyvolává zvláštní požadavky na výživu, které mají být potravinou uspokojeny, takže pro účely takové kvalifikace nestačí, aby přísun této potravin byl pro pacienta obecně prospěšný z důvodu, že látky v ní obsažené působí proti obtížím nebo zmírňují jejich příznaky.*

Skutkové okolnosti: Orthomol je farmaceutický podnik, který uvádí na trh výrobky „Orthomol Immun“ a „Orthomol AMD extra“ jako potraviny pro zvláštní lékařské účely. Tyto výrobky propaguje s tím, že první z nich slouží k „léčebné výživě na posílení imunitního systému“ za účelem „uspokojení zvláštních nutričních potřeb v případě nutričně podmíněných imunitních deficitů (například u opakovaných infekcí dýchacích cest)“ a druhý slouží k „uspokojení nutričních potřeb v případě věkem podmíněné makulární degenerace“ (dále jen „VPM“). VSW, sdružení, jehož předmětem činnosti je zejména dodržování pravidel spravedlivé hospodářské soutěže, podalo proti společnosti Orthomol žalobu, kterou se domáhalo zákazu uvádění dotčených výrobků na trh jako potravin pro zvláštní lékařské účely. V tomto ohledu tvrdilo, že tyto výrobky nesplňují podmínky nezbytné pro takovou klasifikaci. VSW tvrdilo, že čl. 2 odst. 2 písm. g) nařízení č. 609/2013 definuje potraviny pro zvláštní lékařské účely s tím, že uvádí dva případy, které se na dotčené výrobky nevztahují. Onemocnění, proti kterým mají tyto výrobky údajně působit,

a sice nutričně podmíněný imunitní deficit a VPMD, tak podle něj nejsou onemocněními, které vedou k omezení, snížení nebo narušení schopnosti přijímat, trávit, vstřebávat, metabolizovat nebo vylučovat obvyklé potraviny nebo určité živiny v nich obsažené či jejich metabolity ve smyslu prvního případu uvedeného v tomto ustanovení. Druhý případ upravený v čl. 2 odst. 2 písm. g) nařízení č. 609/2013 se pak podle něj týká výlučně onemocnění nesoucích s sebou zvláštní energetickou a nutriční potřebu, jako je cystická fibróza, nádorová kachexie, vážné zranění / popáleniny / proleženiny, a nikoli látek, které slouží k léčbě samotného onemocnění.

Právní stránka: Cílem nařízení č. 609/2013 je zejména vyjasnit pojem „potravina pro zvláštní výživu“ obsažený ve směrnici 2009/39, jakož i zajistit jednotný a odpovídající výklad a aplikaci různých kategorií potravin spadajících do působnosti téhož nařízení v rámci Unie. Předpokladem takového cíle je zejména to, že pojem „potravina pro zvláštní lékařské účely“ nebude pro určité výrobky vykládán natolik široce, aby zasahoval do jiných kategorií výrobků, které jsou v unijním právu předmětem zvláštní právní úpravy. Výklad, podle kterého k tomu, aby mohla být potravina kvalifikována jako potravina pro zvláštní lékařské účely, stačí, aby výrobek přinášel pacientovi obecný prospěch z důvodu, že látky, z nichž se skládá, působí na potíže či zmírňují jejich příznaky, by přitom pomíjel specifika potravin pro zvláštní lékařské účely a zpochybnil by zejména rozdíl mezi takovými potravinami a léčivými přípravky. Ke kvalifikaci potraviny jako potraviny pro zvláštní lékařské účely by tak mohlo dojít v případě, že výrobek působí proti onemocnění nebo poruše, kterými pacient trpí, ačkoli neuspokojuje výživové potřeby vyvolané tímto onemocněním nebo poruchou, ale spadá pod právní úpravu léčivých přípravků, která podmiňuje uvedení takových výrobků na trh udělením povolení. Z toho vyplývá, že okolnost, že výrobek umožňuje díky přísunu živin působit jiným způsobem proti onemocnění, poruše či zdravotnímu stavu, nepostačuje k tomu, aby byl takový výrobek kvalifikován jako potravina pro zvláštní lékařské účely, pokud uvedený výrobek nemá sloužit k uspokojení zvláštní výživové potřeby vyvolané onemocněním, poruchou nebo zdravotním stavem.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 17. prosince 2020, *A. M. (Označování kosmetických přípravků)*, C-667/19, EU:C:2020:1039.

Relevantní právní úprava: Článek 2 odst. 2 písm. g) nařízení Evropského parlamentu

a Rady (EU) č. 609/2013 o potravinách určených pro kojence a malé děti, potravinách pro zvláštní lékařské účely a náhradě celodenní stravy pro regulaci hmotnosti.

Instituto do Cinema e do Audiovisual (věc C-411/21)

Datum rozhodnutí: 27. října 2022

Závěr: *Členský stát může zavést poplatek určený k financování podpory a šíření kinematografických a audiovizuálních děl, pokud jsou jeho případné účinky na volný pohyb služeb produkce takových děl příliš nahodilé a nepříjemné na to, aby představovaly omezení volného pohybu služeb.*

Skutkové okolnosti: ICA je subjekt, jenž je na základě zákona č. 55/2012, kterým se stanoví zásady upravující jednání státu při podpoře, rozvoji a ochraně filmového umění, jakož i kinematografických a audiovizuálních činností ze dne 6. září 2012 pověřen poskytováním podpory, zejména finanční, pro kinematografické a audiovizuální činnosti. Tato podpora je financována mj. výnosy z poplatku z předplatného, který jsou každoročně povinni odvádět poskytovatelé předplacených televizních služeb na základě čl. 10 odst. 2 tohoto zákona (dále jen „poplatek z předplatného“), a poplatkem z vysílání reklamy upraveným v čl. 10 odst. 1 uvedeného zákona. V srpnu 2013 ICA jakožto subjekt pověřený výběrem poplatku z předplatného vyzval společnost NOWO, poskytovatele předplacených televizních služeb, k odvedení částky 886 042,50 eur z titulu tohoto poplatku.

Právní stránka: Produkce kinematografického či audiovizuálního díla vyžaduje součinnost mnoha poskytovatelů různých služeb, kteří působí v různých fázích produkce a nabízejí odlišné služby. Pak také vzhledem k tomu, že přerozdělení výnosů z poplatku z předplatného je nepředvídatelné, nelze tvrdit, že z něj těží každé vyprodukované dílo. Z toho vyplývá, že finanční podpora, jejíž celková výše není vyčíslena, je přerozdělována nepředvídatelně mezi velké množství kinematografických a audiovizuálních produkcí a poskytovatelů služeb působících v různých fázích produkce, takže dopad této podpory na cenu za služby produkce kinematografických a audiovizuálních děl musí být vzhledem k informacím, které má Soudní dvůr k dispozici, považován za nejistý, či dokonce hypotetický. Kromě toho cena nepředstavuje jedinou proměnnou, která určuje pořizování kinematografických a audiovizuálních děl.

Rozhodnutí poskytovatele televizních služeb pořizovat kinematografická nebo audiovizuální díla závisí rovněž na kulturních faktorech, zejména na specifichostech panujících v každém členském státě a na očekáváních publika. Nelze tedy prokázat, že by určení výnosů z poplatku z předplatného vedlo ke zvýhodnění služeb produkce portugalských kinematografických a audiovizuálních děl na úkor služeb poskytovaných poskytovateli usazenými v jiných členských státech, a za těchto podmínek musí být případné účinky, které by poplatek z předplatného mohl mít na poskytování služeb produkce audiovizuálních a kinematografických děl, považovány za příliš nahodilé a nepřímé na to, aby představovaly omezení ve smyslu článku 56 SFEU.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 27. dubna 2022, *Airbnb Ireland*, C-674/20, EU:C:2022:303.

Relevantní právní úprava: Článek 56 SFEU.

Taxi Horn Tours (C-631/21)

Datum rozhodnutí: 10. listopadu 2022

Závěr: *Společný podnik, jehož všichni společníci působí na stejném trhu jako on a společně a nerozdílně odpovídají za řádné plnění závazků, které uzavřel, musí veřejnému zadavateli poskytnout pouze vlastní jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky (ESPD), pokud se hodlá individuálně zúčastnit zadávacího řízení na veřejnou zakázku nebo podat nabídku, jestliže prokáže, že může provést dotčenou zakázku tím, že využije pouze vlastní zaměstnance a materiál. Pokud naproti tomu tento společný podnik považuje pro plnění veřejné zakázky za nutné vyžádat si od některých společníků jejich vlastní prostředky, je třeba mít za to, že využívá kapacity jiných subjektů, a musí tedy předložit nejen vlastní ESPD, ale také ESPD každého ze společníků, jejichž kapacity hodlá využít.*

Skutkové okolnosti: Společnost Taxi Horn Tours zajišťovala do 1. srpna 2019 dopravu žáků základních škol v rámci tělesné výchovy na základě veřejné zakázky, která jí byla obcemi zadána. Jelikož se obce rozhodly tuto zakázku neprodloužit, uspořádaly otevřené zadávací řízení evropského významu na dopravu na tělesnou výchovu pro období od 1. ledna 2020 do konce školního roku 2027–2028. Kritériem pro zadání zakázky bylo kritérium hospodářsky nejvýhodnější nabídky. Pokyny k této veřejné zakázce vypracované obcemi mimo jiné stanovily, že za účelem zajištění přesnosti a platnosti nabídky

musí zaměstnanec oprávněný podnik zastupovat a zavazovat podepsat ESPD, nabídku a její přílohy. Kromě toho skupiny dopravních podniků, které předložily nabídku, měly určit kontaktní osobu. Každý člen takové skupiny měl být společně a nerozdílně odpovědný za plnění smlouvy o dopravě. Tyto pokyny dále upřesňovaly, že nabídka musí být úplná a obsahovat mimo jiné řádně vyplněné a platně podepsané ESPD. Obce, které obdržely dvě nabídky, jednu od společnosti Touringcars a druhou od společnosti Taxi Horn Tours, informovaly společnost Taxi Horn Tours o svém úmyslu zadat zakázku společnosti Touringcars.

Právní stránka: Aby se veřejný zadavatel mohl ujistit o jeho důvěryhodnosti, je společný podnik povinen uvést jakýkoliv důvod pro vyloučení pro každého spoluspolečníka nebo osobu zaměstnanou jedním z jejích spoluspolečníků, který je členem správního, řídicího nebo dozorčího orgánu společného podniku nebo jenž má v rámci společného podniku oprávnění zastupovat, rozhodovat nebo ovládat. Kromě toho k osvědčení své spolehlivosti musí být takový společný podnik považován za podnik, který si přeje individuálně se účastnit zadávacího řízení na veřejnou zakázku nebo podat nabídku pouze tehdy, pokud prokáže, že může provést dotčenou zakázku tím, že využije pouze vlastní zaměstnance a materiál, jinými slovy prostředky, které na něj jeho spoluspolečníci převedli v souladu se společenskou smlouvou a s nimiž volně disponuje. V takovém případě stačí, aby tato společnost poskytla zadavateli vlastní ESPD. Naopak, pokud taková společnost považuje pro plnění veřejné zakázky za nutné vyžádat si prostředky od spoluspolečníků, je třeba mít za to, že využívá kapacity jiných subjektů. V takovém případě musí uvedená společnost předložit nejen vlastní ESPD, ale také ESPD každého ze spoluspolečníků, jejichž kapacity hodlá využít. Cíli směrnic 2014/24 a 2014/25 je totiž nejenom snížit administrativní zátěž, ale i podpora rozvoje zdravé a účinné hospodářské soutěže mezi hospodářskými subjekty účastnicími se veřejné zakázky, která odpovídá samotné podstatě unijních pravidel o postupech při zadávání veřejných zakázek a je zejména chráněna zásadou rovného zacházení s uchazeči.

Související judikatura: Rozsudky ze dne 11. května 2017, *Archus a Gama*, C-131/16, EU:C:2017:358, jakož i ze dne 3. června 2021, *Rad Service a další*, C-210/20, EU:C:2021:445.

Relevantní právní úprava: Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU

o zadávání veřejných zakázek; příloha 1 prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/7 ze dne 5. ledna 2016, kterým se zavádí standardní formulář jednotného evropského osvědčení pro veřejné zakázky.

Eircom (věc C-494/21)

Datum rozhodnutí: 10. listopadu 2022

Závěr: Při posuzování toho, zda čisté náklady na povinnosti univerzální služby představují pro operátora pověřeného plněním takových povinností nespravedlivou zátěž, je třeba zkoumat vlastnosti tohoto operátora s přihlédnutím k jeho situaci ve srovnání se situací jeho konkurentů na dotčeném trhu.

Skutkové okolnosti: Společnost Eircom je zavedený monopolní operátor na irském telekomunikačním trhu. Regulační komise určila tento podnik v roce 2003 coby jediného poskytovatele univerzální služby. Předkládající soud uvádí, že společnost Eircom je i v současné době jediným provozovatelem, který v Irsku poskytuje přístup v pevných místech, hlasové služby a služby veřejných telefonních automatů. Na základě žádostí o financování čistých nákladů na povinnost univerzální služby, které podala společnost Eircom podle článku 11 vnitrostátního nařízení o univerzální službě a jimiž se domáhala, aby byly náklady na povinnosti univerzální služby rozděleny v souladu s článkem 12 tohoto vnitrostátního nařízení mezi různé operátory působící na trhu, přijala regulační komise dne 18. dubna 2019 pět rozhodnutí, v nichž měla za to, že čisté náklady společnosti Eircom vynaložené v souvislosti s jejími povinnostmi univerzální služby v letech 2010 až 2015 pro ni nepředstavují nespravedlivou zátěž. Regulační komise proto ve sporných rozhodnutích odmítla využít mechanismu rozdělení uvedeného v tomto článku 12.

Právní stránka: V souladu s cíli směrnice o univerzální službě je i posouzení vlastností poskytovatele univerzální služby ve světle konkurenčního prostředí, v němž tento poskytovatel vyvíjí svou činnost. S ohledem na situaci poskytovatele univerzální služby ve srovnání se situací jeho konkurentů je tedy možno posoudit, zda čisté náklady na povinnosti univerzální služby, které musí plnit, představují pro tohoto poskytovatele v důsledku výsledného narušení hospodářské soutěže na dotčeném trhu v neprospěch tohoto poskytovatele nespravedlivou zátěž ve smyslu článků 12 a 13 směrnice o univerzální službě. Hlavním cílem směrnice o univerzální

službě je dostupnost veřejně přístupných služeb v dobré kvalitě v celé Unii prostřednictvím účinné hospodářské soutěže a možnosti výběru. Vzhledem k tomu, že by zhoršení soutěžního postavení poskytovatele univerzální služby kvůli nespravedlivé zátěži, které by byl vystaven v důsledku plnění svých povinností univerzální služby, narušilo účinnou hospodářskou soutěž na dotčeném trhu, by taková okolnost mohla ohrozit podmínky poskytování univerzální služby, a v konečném důsledku i dosažení tohoto cíle.

Související judikatura: Rozsudky ze dne 19. června 2008, *Komise v. Francie*, C-220/07, nezveřejněný, EU:C:2008:354, a ze dne 21. prosince 2016, *TDC*, C-327/15, EU:C:2016:974.

Relevantní právní úprava: Články 12 a 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě).

DELTA STROJ 2003 (věc C-203/21)

Datum rozhodnutí: 10. listopadu 2022

Závěr: Právo EU brání tomu, aby vnitrostátní soud uložil právnícké osobě trestní sankci za trestný čin, za který je odpovědná fyzická osoba, která je oprávněna tuto právníckou osobu zavazovat nebo zastupovat, v případě, že této právnícké osobě nebylo umožněno zpochybnit existenci tohoto trestného činu.

Skutkové okolnosti: ZK je jednatelkou a zástupkyní společnosti Delta Stroj, která má sídlo v Burgasu (Bulharsko). Dne 5. srpna 2019 byla ZK obviněna z toho, že se v tomto postavení a formou pokračujícího trestného činu vyhýbala daňovým povinnostem v celkové výši 11 388,98 BGN (přibližně 5 800 eur), která odpovídá DPH splatné za zdaňovací období března, dubna a července 2009, což je trestný čin stanovený a trestný podle § 255 odst. 1 bodů 2 a 3 trestního zákoníku. Toto trestní řízení probíhalo ke dni podání projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce před krajským soudem v Burgasu, Bulharsko. Dne 9. prosince 2020 státní zástupce krajského státního zastupitelství v Burgasu, Bulharsko, podal na základě § 83a a násl. Zann k tomuto soudu v odděleném řízení návrh na uložení peněžitého trestu společnosti Delta Stroj z důvodu, že tato společnost získala z trestného činu, který spáchala ZK, majetkovou výhodu. K tomuto návrhu byla připojena obžaloba proti ZK.

Právní stránka: Soud, který má uložit trest právnické osobě, je oprávněn rozhodnout pouze o určitých konkrétních skutečnostech, aniž může posoudit existenci trestného činu, na němž může být tento trest založen. Z toho vyplývá, že tato právnická osoba nemůže účelně využít svého práva na obhajobu, neboť nemůže zpochybnit existenci tohoto trestného činu a musí nést v konečném důsledku dopady existence samostatného řízení vedeného proti fyzické osobě, která je oprávněna ji zavazovat či zastupovat. V tomto ohledu je třeba připomenout, že právo na obhajobu má subjektivní povahu, takže možnost toto právo skutečně uplatnit musí mít samotné dotčené strany. Takový závěr nemůže být zpochybněn možností právnické osoby podat na základě § 83f Zann návrh na obnovu řízení s cílem dosáhnout zproštění peněžitého trestu, který jí byl uložen, zejména v případě, že fyzická osoba, která je oprávněna ji zavazovat nebo zastupovat, je zproštěna obvinění, která proti ní byla vznesena. Jak totiž bylo uvedeno v bodě 55 tohoto rozsudku, takový opravný

prostředek nelze ztotožňovat s odvoláním v plné jurisdikci, které by tato právnická osoba mohla automaticky podat. A dále, i když je pravda, že řízení stanovené v § 83a a násl. Zann umožňuje chránit finanční zájmy Unie zajištěním správného výběru DPH, nic to nemění na tom, že takový cíl nemůže odůvodnit nepřiměřené porušení záruk obsažených v článku 48 Listiny. Kromě toho nebylo prokázáno, že řízení upravené v § 83a a násl. Zann je nezbytné k zabránění systémovému riziku beztrestnosti. Z toho vyplývá, že toto řízení představuje zjevně nepřiměřený zásah do práv zakotvených v článku 48 Listiny.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 9. září 2021, *Adler Real Estate a další*, C-546/18, EU:C:2021:711, rozsudek ESLP, 28. června 2018, *G. I. E. M s. r. l. a další v. Itálie*, ECLI:CE:ECHR:2018:0628JUD000182806.

Relevantní právní úprava: Článek 48 Listiny základních práv Evropské unie.

Zpracoval: Jan Tlamycha